

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5. Vtrum sanctos patres ab inferno liberauerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

In resurrectione... in corpore una est conclusio...

SED CONTRA est, quod Petrus dicit Act. 2. Quem Deus suscitavit, solutus doloribus inferni...

RESPON. Dicendum, qd sicut Christus, vt nostras poenas in se susciperet, voluit corpus suum in sepulcro poni...

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus statim ad infernum descendens, sanctos ibi existentes liberavit...

AD SECUNDVM dicendum, qd veteres inferni dicuntur impedita, quibus sancti patres de inferno exire prohibebantur...

AD TERTIVM dicendum, quod illud verbum domini, est intelligendum non de paradiso terrestri...

ARTICVLVS V.

Verum Christus descendens ad inferos, sanctos patres in liberaverit.

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur, qd Christus descendens ad inferos, sanctos patres in de non liberaverit...

dium, et illis iustis qui in sinu erant Abraham, cum Christus in inferna descenderet...

2 Præterea. Nullus in inferno detinetur, nisi propter peccatum; sed sancti patres dum adhuc uiuerent...

3 Præterea. Remota causa, remouetur effectus: sed causa descendendi ad inferos est peccatum...

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in sermone de resurrectione, quod Christus quando ad inferos descendit...

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) Christus descendens ad inferos, operatus est in uirtute suae passionis...

pro peccato actuali, quod quilibet in sua persona commiserat. Alio modo pro peccato totius humane naturae...

tres in liberauit. Prima consequentia probatur, ex parte ipsius descendens, quia Christus descendens ad inferos...

Aduerte hic, quod Auctor mystica uirtutis expositione circa exclusionem hominis a paradiso...

In responsione ad primum aduerte, quod cum hoc, quod sancti patres in limbo...

ita quod cum negatur ab eis pena sensus, intelligitur de pena sensu distincta...

ita ut dictum sit illis. Sustinete adhuc modicum tempus, donec adimpleatur numerus fratrum uestrorum...

Super non patebat. Et sic Christus descendens ad inferos, sanctos Patres Tertia S. Thomae.

Vertical marginal notes on the left edge of the page.

Vertical marginal notes on the right edge of the page.

ab inferis liberavit. Et hoc est quod dicitur Zach. 9. Tu uero in sanguine testamenti tui, eduxisti uinctos de lacu, in quo non erat aqua. Et Col. 2. dicitur, quod expolians principatus & potestates, scilicet infernales, auferendo Abrahaam, Isaac & Iacob & ceteros & iustos, traduxit eos, id est longe ab hoc regno tenebrarum, ad caelum duxit, ut gl. * ibidem dicit.

glo. inter & ad. simul. Ioseph citato in arg. est epi. 99. an me. 10. 2.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Augustinus ibi loquitur contra quosdam, qui aestimabant antiquos iustos ante aduentum Christi, in inferno doloribus poenarum fuisse subiectos. Unde parum ante uerba inducta premitit dicens, Addunt quidam hoc beneficium antiquis etiam sanctis fuisse concessum, ut dominus cum in infernum uenisset, a doloribus soluerentur: sed quoniam modo intelligatur Abraham, in cuius sinum etiam pauper ille susceptus est, in illis fuisse doloribus, ego quidem non uideo. & ideo cum postea subdit, se nondum inuenisse quid descensus Christi ad inferos, antiquis iustis contulerit, intelligendum est quantum ad absolutionem a doloribus poenarum: contulit tamen eis quantum ad adeptionem gloriae, & per consequens soluit eorum dolorem, quem patiebantur ex dilatione gloriae. Ex cuius tamen spe, magnum gaudium habebant, secundum illud Io. 8. Abraham pater uester exultauit, ut uideret diem meum: & ideo subdit, A quibus eum secundum beatificam presentiam suae diuinitatis, numquam uideo recessisse, in quantum scilicet ante aduentum Christi erant beati in spe, licet nondum essent perfecte beati in re.

Alias beneficii.

AD SECVNDVM dicendum, quod sancti patres dum adhuc uiuerent, liberati fuerunt per fidem Christi ab omni peccato tam originali quam actuali, & a reatu poenae actualium peccatorum: non tamen a reatu poenae originalis peccati, per quem excluderentur a gloria, nondum soluto pretio redemptionis humanae: sicut etiam nunc fideles Christi liberantur per baptismum a reatu actualium peccatorum, & a reatu originalis quantum ad exclusionem a gloria: remanent tamen adhuc obligati reatu originalis peccati, quantum ad necessitatem corporaliter moriendi: quia renouantur secundum spiritum, sed nondum secundum carnem, secundum illud Rom. 8. Corpus quidem mortuum est propter peccatum, spiritus uero uiuit propter iustificationem.

AD TERTIVM dicendum, quod statim Christo mortem patiente, anima eius ad infernum descendit, & suae passionis fructum exhibuit sanctis in inferno detentis, quamuis ex loco illo non exierint, Christo apud inferos commorante: quia ipsa Christi presentia pertinebat ad cumulum gloriae.

Super quaest. quinquagesima secunda articulum sextum.

ARTICVLVS VI.

Utrum Christus aliquos damnatos ab inferno liberauerit.

Titulus clarus est.

3. di. 25. q. 2. ar. 2. q. 2. & 2. 2. 1. 2. 41.

In corpore una conclusio: Christus descendens ad inferos, nullum damnatum ab inferno liberavit. Probatur: Christus descendens ad inferos, operatus est in uirtutem suae passionis, ergo liberationis fructum illis solis contulit, qui passioni Christi fuerunt coniuncti per fidem

AD SEPTVM sic proceditur. Videtur, quod Christus aliquos damnatos ab inferno liberauerit. dicit enim Isa. 24. Congregabuntur congregatione unius fascis in lacum, & claudentur ibi in carcere, & post multos dies uisitabuntur. Loquitur autem ibi de damnatis, qui militiam caeli adorauerant, ergo uidetur, quod etiam damnati, Christo descendente ad in-

feros, sint uisitati: quod ad eorum liberationem uidetur pertinere.

2 Praet. Super illud Zach. 9. Tu autem in sanguine testamenti tui, eduxisti uinctos de lacu, in quo non erat aqua, dicit glo. * Tu eos liberasti, qui tenebatur uincti carceribus, ubi nulla misericordia eos refrigerabat, quam diues ille petebat: sed soli damnati in cluduntur carceribus absque misericordia. ergo Christus liberavit aliquos de inferno damnatorum.

3 Praet. Potentia Christi non fuit minor in inferno, quam in hoc mundo: utrobique enim operatus est per potentiam suae diuinitatis: sed in hoc mundo, de quolibet statu aliquos liberavit, ergo etiam in inferno liberavit aliquos etiam de statu damnatorum.

SED CONTRA est, quod dicitur Osee 13. Ero mors tua o mors, morsus tuus ero inferne, glo. * Electos educendo, reprobos ibidem relinquendo: sed soli reprobi sunt in inferno damnati. ergo per descensum Christi ad inferos, non sunt aliqui de inferno damnatorum liberati.

RESPON. Dicendum, quod (sicut supra dictum est) Christus descendens ad inferos, operatus est in uirtute suae passionis: & ideo eius descensus ad inferos, illis solis liberationis contulit fructum, qui fuerunt passioni Christi coniuncti per fidem charitatem formatam, per quam peccata tolluntur. Illi autem qui erant in inferno damnatorum, aut penitus fidem passionis Christi non habuerant, sicut infideles: aut si fidem habuerant, nullam conformitatem habebant ad charitatem Christi patientis. unde nec a peccatis suis erant mundati. Et propter hoc descensus Christi ad inferos non contulit eis liberationem a reatu poenae infernalis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christo descendente ad inferos, oes qui erant in quacumque parte inferni, sunt aliquo modo uisitati: sed quidam ad suam consolationem, & liberationem, quidam autem ad suam confutationem & confusionem, sicut damnati. unde ibidem subditur, Et erubescet luna, & confundetur sol, &c. Potest etiam hoc referri ad uisitationem, qua uisitantur in die iudicii: non ut liberentur, sed ut amplius condemnentur, secundum illud Sophonie. 1. uisitabo super uiros defixos in fecibus suis.

AD SECVNDVM dicendum, quod cum dicitur in glo. * ubi nulla misericordia eos refrigerabat, intelligendum est, quantum ad refrigerium perfectae liberationis: quia sancti patres ab illis inferni carceribus ante Christi aduentum non poterant liberari.

AD TERTIVM dicendum, quod non fuit propter Christi impotentiam, quod non sunt aliqui liberati de quolibet statu infernali, sicut de quolibet statu mundanorum: sed propter diuersam utrorumque conditionem. Nam homines quadiu uiuunt, praesentem fidem & charitatem conuertunt in bono uel malo, sicut post exitum ab hac uita.

ARTICVLVS VII.

Utrum qui cum originali decesserant, fuerint a Christo liberati.

Super quaest. quinquagesima secunda articulum septimum.

Titulus clarus. In corpore una est conclusio dupliciter probata. Conclusio est Christi descendens ad inferos, non

AD SEPTVM sic proceditur. Videtur, quod pueri, qui cum originali decesserant,